

F o n d s

อโนชา สุวิชากรพงศ์ ไทย ภาพยนตร์

อโนชา สุวิชากรพงศ์ (ชลบุรี, 1976)

เป็นคนทำหนังที่พูดถึงสถานการณ์ปัจจุบันในประเทศไทยด้วยงานเชิงทดลองอย่างเต็มรูปแบบ

ผลงานของเธอมักจะท้าทายวิธีการมอง การคิด การเล่าเรื่อง

และขยายขอบเขตของสุนทรียะทั้งด้วยภาษาภาพและรูปแบบ

แต่ในขณะเดียวกันก็ซื่อสัตย์ต่อประเด็นที่น่าเสนอ ความสามารถของอโนชาเผยออกมาอย่างชัดเจนใน

Graceland ที่พาเราก้าวเข้าไปสำรวจความเป็นเพศในยุคสมัยใหม่อย่างละเอียดอ่อนและแหวกแนว

ซึ่งผลงานชิ้นนี้เป็นภาพยนตร์ทิสสปริญญาโทเมื่อเธอศึกษาอยู่ที่มหาวิทยาลัยโคลัมเบีย (Columbia University)

และภาพยนตร์เรื่องนี้ยังเป็นภาพยนตร์สั้นของไทยเรื่องแรกที่ได้รับคัดเลือกให้ฉายในเทศกาลภาพยนตร์นานาชาติเมืองคานส์

อโนชาเป็นทั้งคนเขียนบท ผู้กำกับและโคโปรดิวเซอร์ สำหรับ Mundane History

ภาพยนตร์ยาวเรื่องแรกของเธอที่พินิจพิเคราะห์ความเป็นปิตาธิปไตย การแสดงออกทางศิลปะ

และสัญลักษณ์เปรียบเทียบความเป็นชาติไทย

ภาพยนตร์เรื่องนี้เล่าเรื่องของครอบครัวที่มีชายหนุ่มซึ่งป่วยเป็นอัมพาตบางส่วน

อาศัยอยู่กับพ่อเพียงลำพังและมีพยาบาลหนุ่มคอยช่วยเหลือ

หนังพาเราไปสำรวจตัวตนของชายหนุ่มที่เลื่อนไหลระหว่างอดีตและปัจจุบัน

ถูกกีดกันด้วยความหวุ่นวิตกและความขัดแย้งที่แก้ไม่ได้

และจากภาพเปลือยของชายหนุ่มกับฉากสำเร็จความใคร่ด้วยตัวเอง

ทำให้หนังเรื่องนี้กลายเป็นหนังไทยเรื่องแรกที่ได้เรต 20+

By the Time it Gets Dark หนังยาวเรื่องต่อมาของอโนชาได้รับแรงบันดาลใจมาจากงานเขียนของธงชัย

วินิจกุลเรื่อง '6 ตุลาคม เราไม่ลืม: รำลึกการสังหารหมู่ในกรุงเทพมหานคร ตุลาคม 2519' (We Do Not Forget the 6th October: The Commemoration of the October 1976 Massacre in Bangkok)

ที่ถูกนำเสนอในงานเวิร์คช็อป 'จินตนาการอดีต จดจำอนาคต' (Imagining the past, remembering the future) ซึ่งจัดขึ้นที่เมืองเซบู ประเทศฟิลิปปินส์ในปี 2001

หนังตั้งคำถามกับความทรงจำและประวัติศาสตร์ด้วยการติดตามประสบการณ์ต่างๆ

ของผู้กำกับสาวที่กำลังหาข้อมูลเกี่ยวกับการสังหารหมู่นักศึกษาที่เคลื่อนไหวทางการเมืองที่มหาวิทยาลัย

ธรรมศาสตร์ซึ่งเกือบจะนำไปสู่สงครามกลางเมืองในประเทศไทย จากฟุตเทจบันทึกเหตุการณ์ต่างๆ

ที่เกิดขึ้นและบทสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้องทั้งหญิงและชาย

อโนชาก็พบว่ามันเป็นไปได้เลยที่จะทำหนังประวัติศาสตร์ เมื่อ "ประวัติศาสตร์"

ได้ถูกลบหรือถูกบิดเบือน

และจากเงื่อนไขนี้เองทำให้อโนชาได้ใช้ภาพยนตร์เรื่องนี้เพื่อสร้างการเปลี่ยนรูปและกาลของเรื่องแต่งที่

ซ่อนอยู่ภายในเรื่องเล่าที่ตัวละครหลากหลายอัตลักษณ์เคลื่อนไหวระหว่างความจริงและความฝัน

และถึงแม้ว่ามันจะซับซ้อนแต่มันก็มีความเป็นอิสระและเลื่อนไหลด้วยเส้นเรื่องที่ไม่ได้เปิดเผยเรื่องราวทั้ง

หมด หากแต่เป็นชิ้นส่วนกระจัดกระจาย ที่สร้างเรื่องราวใหม่ขึ้นมาได้อย่างน่าประหลาดใจ

ซึ่งภาพยนตร์เรื่องนี้ตอบรับกับการเมืองไทยในปัจจุบัน และท้าทายสายตาผู้ชมทั้งไทยและต่างชาติ

หนังคว้ารางวัลจากหลายเวที และทำให้เธอเป็นผู้กำกับหญิงคนแรกที่ได้รับรางวัลผู้กำกับยอดเยี่ยม (ปี

2017) จากสมาคมสมาพันธ์ภาพยนตร์แห่งชาติ

Fonds

อโนชา ยังนับเป็นผู้ที่มีส่วนในการกระตุ้นและสนับสนุนการทำหนังอิสระในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ อย่างสม่ำเสมอ นอกจากนี้ จะสร้างผลงานของเธอเองแล้ว

เธอยังเป็นอาจารย์สอนภาพยนตร์ทั้งในประเทศและต่างประเทศ, เป็นเจ้าของบริษัทอิเล็กทริกอีลฟิล์ม (Electric Eel Films) ที่ก่อตั้งขึ้นในปี 2006 เพื่อผลิตผลงานของผู้กำกับรุ่นใหม่ที่มีความสามารถ รวมไปถึงเป็น Artistic Director

และร่วมก่อตั้งกองทุนภาพยนตร์ซึ่งยังขาดแคลนและเป็นที่ต้องการอย่างปุริน พิคเจอร์ส (Purin Pictures) ซึ่งมีจุดยืนในการส่งเสริมเรื่องราวหรือเสียงที่มักไม่ถูกนำเสนอ

และส่งเสริมการพัฒนาของผู้กำกับหญิง ปุรินเป็นกองทุนที่ให้ทุนสนับสนุนภาพยนตร์อิสระ 8-10 เรื่องต่อปี ทั้งในส่วนของโปรดักชั่น, โปสต์โปรดักชั่น, ไปจนถึงการจัดจำหน่าย, การจัดฉาย, การค้นคว้าข้อมูล, เวอร์คช็อป และกิจกรรมอื่นๆ

อโนชาได้รับการยกย่องในด้านต่างๆ ดังนี้:

- ภาพยนตร์ที่ท้าทายความคิด กระตุ้นความรู้สึก สวยงาม เต็มไปด้วยความคลุมเครืออย่างบทกวีและมุมมองที่หลากหลาย
- ผู้บุกเบิกการทำหนังในแนวทางแบบปัญญาชนที่เคลื่อนไหวด้านสิทธิสตรี เป็นตัวอย่างด้านความเป็นผู้นำที่เป็นเฟมินิสต์ และสร้างแรงบันดาลใจ ส่งเสริมการแสดงออกของผู้หญิงในวงการภาพยนตร์ของเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

• ความกล้าหาญในการเลือกประเด็นที่น่าเสนอและปฏิเสธที่จะเพิกเฉยต่อความจริงที่พูดไม่ได้และปัญหาสังคมการเมืองต่างๆ

และยังกระตุ้นให้ผู้ชมในประเทศเกิดการพัฒนาและมีส่วนร่วมกับภาพยนตร์ในบริบทที่ยากขึ้น

- การให้ความสำคัญกับศักยภาพของภาพยนตร์ในการตั้งคำถามและตีความชีวิตใหม่ เน้นย้ำความสำคัญในการตรวจสอบและสร้างความเข้าใจกับเหตุการณ์ในอดีตที่ถูกลืมหรือกดทับ เพื่อที่จะพัฒนาปัจจุบันและก้าวไปสู่อนาคตที่

- การสร้างโอกาสให้ผู้อื่น โดยการสอนและเป็นที่ปรึกษาให้แก่คนรุ่นใหม่ สร้างโครงสร้างพื้นฐาน, โครงการและวิธีการต่างๆ เพื่อสนับสนุนคนทำหนังอิสระ

• การท้าทายขนบและอำนาจที่เหนือกว่าอย่างกล้าหาญและน่าเชื่อถือทั้งในการทำหนังและด้านสังคม ซึ่งถือเป็นการอุทิศตนเพื่อการปลดแอกทั้งในเชิงศิลปะและสังคมของไทย

- รายงานคณะกรรมการรางวัลปรีนซ์ส์